

Maahanmuutto- ja pakolaistutkimus kansainväliselle tasolle

Perinteisesti siirtolaisia luovuttaneesta Suomesta on viime vuosina tullut maahanmuuttomaa. Suomen ulkomaalaisväestö on kaksinkertaistunut kolmen viimeisen vuoden aikana. Ulkomaan kansalaisten määrä Suomessa nousee jo 46 000 henkeen. Lukuun — joka on edelleen Euroopan pienimpiä — sisältyy entisiä Suomen kansalaisia. Mutta vastaavasti suuri joukko ulkomaalaisia on jo ehtinyt saada Suomen kansalaisuuden.

Suomeen suuntautuneeseen muuttoon ja pakolaisuuteen kohdistunut tutkimus oli pitkään luonnollisista syistä vähäistä. Viime vuonna käytettiin yksistään ulkomaalaisväestömme koulutukseen yli 300 milj. mk. Hyvän suunnittelun ja hallinnon tulisi perustua ajan tasalla olevaan tutkimukseen. Myös keinotekoinen raja siirtolais- ja pakolaistutkimuksen väliltä tulisi poistaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö huolehtii turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanotosta, kuntiin sijoittamisesta ja integraatiopalveluista. Työministeriö vastaa siirtolaisuusasioista. Työministeriön yhteydessä, ja sosiaali- ja terveysministeriön puheenjohtajuudella (kansliapäällikkö), toimivan pakolais- ja siirtolaisuusasian neuvottelukunnan seminaarissa viime syksynä Helsingissä todettiin, että pakolaisuuden ja etnisten vähemmistöjen tutkimiseksi ei ole tarpeen perustaa erillistä tutkimuslaitosta. Kansallinen ja kansainvälinen tutkimusyhteistyö ja koordinointi kuuluisi luontevasti Siirtolaisuusinstituutille, jonka pitkäaikainen kokemus muuttoliikkeiden kokonaisvaltaisessa tutkimisessa antaa pohjaa koko kentän kattavalle toiminnalle.

Seminaarin suositusten mukaisesti Siirtolaisuusinstituutin tutkija selvittää parhaillaan Suomessa tällä hetkellä tapahtuvaa siirtolaisuus- ja pakolaistutkimusta yhteistyöverkoston luomiseksi. Seuraavassa vaiheessa selvitetään eri maissa olevat siirtolais- ja pakolaistutkimuslaitokset. Jo Euroopassa on suuri määrä tutkimuskeskuksia, joilla on paljon annettavaa Suomelle. Näitä asioita, ja erityisesti tutkijayhteistyöverkoston luomista, pohditaan PAKSI:n seuraavassa seminaarissa Siirtolaisuusinstituutissa Turussa 11.3.1993.

Kun julkinen valta on — aivan perustellusti — osoittamassa lisää tehtäviä Siirtolaisuusinstituutille, toivoa sopii, että se antaisi myös siihen tarvittavat taloudelliset resurssit. Aikaisempina vuosina työministeriön talousarviossa oli erillinen määräraha siirtolaisuustutkimuksia varten. Nyt tämä määräraha on upotettu työvoimatutkimuksiin. Pitkäjänteisen toiminnan edellytys on se, ettei yhä tärkeämmäksi nousevan maahanmuutto- ja pakolaistutkimuksen yhteistyöelimen tarvitsisi anoa muutaman kuukauden pituisia projekteja, vaan työministeriö pitäi-

si kiinni siitä aikaisempien vuosien menettelystä, että se rahoittaisi vähintään yhden siirtolais-/maahanmuuttotutkijan palkkauksen vuosittain. Samalla tavalla sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö voisi rahoittaa vuosittain yhden (pakolais)tutkijan, joka samalla toimisi koko alueen koordinaattorina. Näin suomalainen muuttoliike- ja etnisten vähemmistöjen tutkimus voitaisiin pitää kansainvälisellä tasolla — ja sen terävimmässä kärjessä.

Olavi Koivukangas

Raising Immigration and Refugee Research to an International Level

In the past few years, Finland, traditionally a region of emigration, has found itself in the novel situation of receiving net immigration. Within three years, the foreign population in Finland has doubled, to reach 46 000. This figure — which is still one of the lowest in Europe — refers to aliens, and thus also includes some former Finnish citizens, but on the other hand these are more than balanced by naturalized persons of foreign origin.

For a long time, research into immigration and the reception of refugees in Finland has, naturally, been on a small scale. During the past year, however, the financial outlay on educational services alone for the foreign population amounted to over FIM 300 million. Successful planning and public administration need to be based on up-to-date information. An artificial demarcation has also arisen between immigration and refugee research, which needs to be set aside.

In Finland, the reception of refugees and applicants for asylum is the responsibility of the Ministry for Social Affairs and Health, which also deals with their relocation and with the provision of integration services. Immigrants, on the other hand, come under the remit of the Ministry of Labour. In autumn 1992, the Finnish Refugees and Migration Commission, which operates under a brief from the Ministry of Labour but is chaired by the head of the Ministry for Social Affairs and Health, arranged a seminar at which the idea of establishing a special institute for research on refugees and ethnic minority affairs was rejected as unnecessary. The task of coordinating both national and international research would fall very naturally to the Institute of Migration, which with its extensive prior experience of comprehensive research into migration phenomena on a wide scale can provide an adequate basis for operations across this entire field.

In accordance with a brief from this seminar, one of the Institute's research officers is currently exploring the possibilities of establishing a network to coordinate collaboration in migration and refugee research within Finland, and this will be followed by the charting of equivalent institutions in other countries.

Europe alone has many such institutes, from which Finland can learn much. The agenda for the next meeting of the Refugees and Migration Commission, which is to be held at the Institute of Migration on 11 March 1993, includes a report-back on these questions, and especially on the creation of a network for collaboration.

Since the state is thus — with full justification — entrusting the Institute of Migration with new tasks, it would be reasonable to expect that the necessary additional funding should also be made available. In previous years, the budget appropriations for the Ministry of Labour have included a grant specifically earmarked for migration research; this year, however, this grant has been merged with the funding for labour research. A prerequisite for coherent long-term activity, in a situation where migration and refugee research is taking on increasing importance, is that the central coordinating institute should not need to go begging cap in hand for short-term grants of a few months' duration at a time, but that the Ministry of Labour should abide by its established practice of funding a year's salary for at least one full-time research officer in migration and refugee research. Similarly, it would be reasonable for the Ministry of Social Affairs and Health to fund one research officer in refugee research, who could then function as overall coordinator for this field. In this way, Finnish research into migration and ethnic minority affairs could be maintained not only at an international standard, but indeed at the forefront of this field.

Olavi Koivukangas

*Hans R. Wasastjernan
arkistolahjoitus Siirtolaisuusinstituuttiin*

Valtiotieteen maisteri Hans R. Wasastjerna, syntynyt 7. 9. 1926 Riihimäellä, kuoli 4. 1. 1993 Espoossa.

Hän paneutui elämäntyöhönsä historian, siirtolaisuuden sekä politiikan tutkijana ja lehtimiehenä monipuolisesti ja innostuneesti. Siirtolaisuuden alalta hänen mittavin teoksensa on Minnesotan Suomalaisten Historia vuodelta 1957, 780-sivuinen tutkimus, joka on julkaistu suomeksi ja englanniksi.

Tutkimustyönsä yhteydessä Hans Wasastjerna keräsi runsaasti mm. Amerikan suomalaisiin liittyvää aineistoa, jota hän lupasi lahjoittaa Siirtolaisuusinstituutin kokoelmiin. Tästä lahjoituksesta ensimmäisen osan olemme äskettäin saaneet vastaanottaa. Se käsittää leikekirjoja ja amerikansuomalaisten sanomalehtien vuosikertoja vuosisatamme alkupuolelta.

Lahjoitus on otettu kiitollisuudella vastaan rikastuttamaan siirtolaisuuskokoelmiamme.